

Ontmijningsdienst Dovo heeft maandag een obus uit de Eerste Wereldoorlog uit de toren van het Kasteel van Horst in Sint-Pieters-Rode gehaald. Dat gebeurde nadat in de zomer al inslagen van artillerie waren ontdekt in de torenspits. “We weten nu eindelijk het kasteel van Horst écht beschoten is”, zegt erfgoedonderzoeker Helena ten Berge van Herita.

Gerucht na meer dan honderd jaar bevestigd door vondst van obus

HANNELORE SMITZ
SINT-PIETERS-RODE

Het was tijdens het ontmantelen van het dak van de donjon van het Kasteel van Horst afgelopen zomer dat de restaurateurs plots op tekenen van oorlogsrestanten botsten. “Ze waren al het hout aan het wegnemen, om te kijken welke onderdelen hergebruikt konden worden bij de restauratie en welke niet”, zegt Helena. “In het hout ontdekten ze allemaal inslagen. Er werden zelfs metalen fragmenten van een projectiel uit het hout gehaald. Die scherven bleken onderdeel van een obus.”

Op dat moment hadden de historici nog geen officieel weet van beschietingen van het kasteel van Horst tijdens de Eerste of Tweede Wereldoorlog. “We waren al wel eens een verhaal tegengekomen over een accidentele beschieting. Belgische soldaten die vanuit het kasteel van Kleerbeek in Houwaert opereerden, zouden gedacht hebben dat er Duitsers actief waren in en rond het Kasteel van Horst. Ze openden het vuur. Achteraf bleek het te gaan om gewone burgers, in grijze regenjassen. Van dat verhaal was tot nu toe echter nooit bewijs gevonden”, klinkt het.

Serieuze uitdaging

Kort na de eerste tekenen van de oorlog in het hout, gebeurde er ook onderzoek op de natuurstenen gevel van de donjon. “Daar ontdekten we nog drie inslagen in de noordgevel, het stuk boven het dak van de ridderzaal. Dat is een plek die je vanop de grond

“Dankzij deze vondst is een gerucht feitelijk gestaafd, en hebben we eindelijk een stukje geschiedenis van het kasteel ontrafeld waarover nog heel weinig bekend was”

HELENA TEN BERGE
ERFGOEDONDERZOEKER

amper kan zien, maar dankzij de stellingen nu wordt het wel toegankelijker. In één van de drie inslagen zat ook nog een projectiel”, zegt Helena.

Dovo kwam in de zomer al ter plaatse, en kon bevestigen dat het aanwezige projectiel niet meer gevaarlijk was. Maandag werd het effectief verwijderd. “Een serieuze uitdaging, want de obus zat goed vast”, klinkt het.

11 september 1914

Intussen volgde meer historisch onderzoek, en blijkt het projectiel gemaakt enkele jaren voor de oorlog, in 1906. Naar alle waarschijnlijkheid heeft hij zich op 11 september 1914 in de gevel van het kasteel geboord. “Dankzij deze vondst is een gerucht feitelijk gestaafd, en hebben we eindelijk een stukje geschiedenis van het kasteel ontrafeld waarover nog heel weinig bekend was. De obus gaat nu naar Dovo voor verder onderzoek. Daarna krijgen we een opgekuist projectiel terug, om hier te tonen als onderdeel van de geschiedenis van het kasteel”, aldus Helena ten Berge.

▲ Dovo kwam de obus uit de gevel verwijderen. © FOTO'S HERITA

Links: De obus wordt binnenkort verder onderzocht. Rechts: De holte waar de obus uit werd gehaald.